

Plan van aanpak
Jeugd en alcohol
2010- 2013

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	3
2	Feiten en cijfers	4
2.1	Alcohol en risico's	4
2.2	Hoeveel wordt er gedronken, waar en op welke leeftijd.....	4
3	Beleidskader	7
3.1	Landelijk	7
3.2	Regionaal	8
3.3	Bestaand lokaal beleid	8
4	Uitgangspunten, doelen, speerpunten	9
4.1	Uitgangspunten	9
4.2	Doelen	10
4.3	Speerpunten	10
5	Communicatie	11
6	Preventie	13
7	Verkrijgbaarheid van alcohol	16
7.1	Hokken en keten.....	16
7.1.1	Inleiding.....	16
7.1.2	Verschijningsvorm	16
7.1.3	Handhaving.....	17
7.1.4	preventie en communicatie	18
7.1.5	Stappenplan.....	18
7.2	Evenementen, horeca-inrichtingen, supermarkten en overige locaties	18
7.2.1	Evenementen.....	19
7.2.2	Supermarkten	19
7.2.3	Sportkantines.....	20
8	Organisatorische randvoorwaarden	21
8.1	Ambtelijke organisatie	21
8.2	Overzicht activiteiten en planning.....	21
8.3	Financiën	22

1 Inleiding

Alcohol is het meest gebruikte genotmiddel in ons land. Het gebruik is sociaal en economisch diep in onze samenleving geworteld. Vooral het alcoholgebruik onder de jongeren is de afgelopen tien jaar opvallend gestegen (Trimbos instituut, 2006). Nederland behoort daarmee tot de top van Europa als het gaat om alcoholgebruik door jongeren. Dit gegeven is natuurlijk niet iets om trots op te zijn. Het is dan ook geen wonder dat de laatste tijd veel aandacht is voor alcoholgebruik in zijn algemeenheid en specifiek alcoholgebruik door jongeren: landelijk vanuit het rijk, regionaal in Twente en niet op de laatste plaats binnen de gemeente Tubbergen zelf.

Alcoholmatiging is geen nieuw thema in de regio en ook niet in de gemeente Tubbergen. In de Twentse gemeenten gebeurt al heel wat op het gebied van preventie. Zo wordt al jaren voorlichting gegeven binnen het onderwijs. In de gemeente Tubbergen lopen ook al een aantal jaren activiteiten om overmatig alcoholgebruik terug te dringen.

Jarenlang is het alcoholgebruik onder jongeren gestegen. Jongeren gaan steeds meer, vaker en jonger alcoholische dranken gebruiken. Het begint vaak al op de basisschool. De gevolgen zijn bijvoorbeeld merkbaar in de gezondheidszorg en bij de veiligheid tijdens het uitgaan. Uit de meest recente onderzoeksgegevens blijkt dat het alcoholgebruik onder jongeren is gedaald ten opzichte van enkele jaren geleden. Deze tendens moet doorgezet worden, dit vereist inzet op meerdere terreinen.

Via het regionale Twentse traject *Happy Fris* wordt een extra impuls gegeven aan alcoholmatiging, iets waarvan de gemeente Tubbergen natuurlijk gebruik maakt. Belangrijk is dat de lokale ontwikkelingen aansluiten op de regionale ontwikkelingen zodat deze elkaar versterken. Het project *Happy Fris* heeft een tijdsspanne van 4 jaar, van 2008 tot en met 2011. Dit plan van aanpak richt zich op de jaren 2010 tot en met 2013. Vóór 2012 zal een tussenevaluatie moeten plaatsvinden om de regionale ontwikkelingen weer in te passen in het gemeentelijke plan.

Dit plan van aanpak heeft tot doel om het alcoholgebruik onder jongeren in onze gemeente te verminderen. Het biedt een integrale aanpak, waarbij activiteiten vanuit de verschillende pijlers, publiek draagvlak, regelgeving en handhaving op elkaar afgestemd zijn.

2 Feiten en cijfers

2.1 Alcohol en risico's

Terwijl het gebruik van alcohol breed geaccepteerd is, zijn de risico's ervan groot. Er is een duidelijke samenhang tussen alcoholgebruik en risico's op gebieden als gezondheid, verkeer, maar ook strafbare feiten zoals vernielingen, geweld en baldadigheid.

- *Gezondheidsrisico's*

Hoe meer er gedronken wordt, hoe groter de kans op alcoholgerelateerde gezondheidsschade. Alcohol kan beschadigen veroorzaken aan het maagslijmvlies, de lever en de hersenen. Mensen die zeer regelmatig veel alcohol drinken, lopen op wat langere termijn meer risico op leveraandoeningen en op diverse vormen van kanker aan onder meer mond, keel, slokdarm, maag, lever en darmen. Ook het korte-termijngeheugen kan aangetast worden. Dit kan leiden tot het Korsakov-syndroom of tot alcoholdementie. De gezondheidsrisico's voor de jongeren zijn extra groot. Hersenen ontwikkelen zich tot het vierentwintigste levensjaar. Alcohol beïnvloedt de ontwikkeling van de hersenen negatief. Regelmatig alcoholgebruik bij tieners kan leiden tot concentratieproblemen, waardoor leerachterstanden op school ontstaan, remming van de botontwikkeling, verlaging van de hoeveelheid mannelijk hormoon en groeihormoon.

- *Veiligheidsrisico's*

Alcoholgebruik en veiligheidsrisico's zijn vaak met elkaar verbonden. Bekende voorbeelden zijn rijden onder invloed en alcoholgerelateerde agressie. Een aantal risico's op een rij:

Verkeersslachtoffers: 25-30 % van de verkeersslachtoffers is het gevolg van alcohol- en drugsgebruik (Wegman en Aarts, 2005). Mannen tussen de 18 en 24 jaar vormen slechts 4% van de totale bevolking, maar maken 23% uit van de ernstig gewonden en dodelijke slachtoffers van alcoholongevallen (SWOV, 2006)

Geweld en agressie: Uit Brits onderzoek is gebleken dat bij 44% van alle geweldplegingen de dader onder invloed van alcohol was (British Crime Survey, 2006)

Uitgaansgeweld: Bij agressie tijdens het uitgaan is in acht van de tien gevallen alcohol in het spel. Het uitgaansgeweld heeft de afgelopen jaren al meerdere dodelijke slachtoffers geëist (Ministerie VWS, 2003)

Mishandeling: Ongeveer 30% van de vrouwenmishandeling gebeurt onder invloed van alcohol (NIGZ, 1998)

2.2 Hoeveel wordt er gedronken, waar en op welke leeftijd

Algemeen

Door de GGD Regio Twente is in 2003 en 2007 een zogenaamd E-MOVO onderzoek uitgevoerd. E-MOVO staat voor elektronische monitoring en voorlichting en is een onderzoek dat beoogt betrouwbare informatie te verzamelen over jongeren t.a.v. gezondheid en daaraan gerelateerde factoren. Vanuit het E-MOVO onderzoek is door de GGD een verdiepende analyse uitgevoerd. Deze analyse geeft inzicht in het alcoholgebruik onder jongeren in Twente en per gemeente in Twente, de verschillen tussen 2003 en 2007 en de risicogroepen van alcoholgebruik door jongeren.

De belangrijkste conclusies uit deze analyse zijn:

- De meeste jongeren beginnen met alcohol drinken tussen de 11 en 15 jaar;

- Het gemiddeld percentage jongeren dat wel eens alcohol heeft gedronken is gelijk aan het landelijk gemiddelde;
- Ten opzichte van het landelijk gemiddelde drinken meer Twentse jongeren in het weekend;
- Twentse jongeren zijn minder vaak aangeschoten of dronken dan het landelijk gemiddelde;
- De lifetime-prevalentie alcoholgebruik, maandprevalentie alcoholgebruik en het bingedrinken neemt toe met de leeftijd; (*prevalentie wil zeggen hoe vaak komt een gedrag voor in een populatie op een specifiek moment, binge-drinken is meer dan 5 alcoholische dranken in een drinkmoment*);
- De hoeveelheid en frequentie van het alcoholgebruik neemt toe met de leeftijd;
- Jongens drinken vooral bier, meisjes drinken vooral breezers;
- Het indrinken voor het stappen gebeurt door jongeren het vaakst thuis of bij vrienden thuis;
- De meeste jongeren gebruiken alcohol thuis met anderen, bij anderen thuis of in de discotheek;
- Vooral in de plattelandsgemeenten wordt er veel in keten en hokken gedronken door jongeren;
- De mening van de ouders van jongeren die alcohol gebruiken over alcoholgebruik is verschillend tussen klas 2 en klas 4;
- De mening van de ouders van jongeren die alcohol gebruiken over alcoholgebruik is van invloed op de locatie waar jongeren alcohol gebruiken;
- De mening van de ouders van jongeren die alcohol gebruiken over alcoholgebruik is verschillend tussen autochtone en allochtone jongeren;
- Er is een afname te zien op alle vlakken in het alcoholgebruik door jongeren tussen 2003 en 2007;
- Jongeren die in een keet, hok of schuur alcohol drinken, drinken meer glazen alcohol per drinkmoment dan jongeren die thuis met anderen drinken;
- Het verschil in lifetime-prevalentie alcoholgebruik tussen 2003 en 2007 is groter voor jongens dan voor meisjes;
- Het aantal jongens dat alcohol drinkt is groter op 12- en 13-jarige leeftijd dan het aantal meisjes op deze leeftijd. Na het 15e jaar is dit verschil verdwenen;
- Jongens drinken meer glazen per drinkmoment en drinken ook vaker dan meisjes;
- In de 2e klas van het VMBO zijn er meer leerlingen die alcohol gebruiken dan in de 2e klas van het HAVO/VWO;
- In de 4e klas van het VMBO zijn er meer leerlingen die alcohol gebruiken dan in de 4e klas van de VWO;
- In de 4e klas van de HAVO zijn er meer leerlingen die alcohol gebruiken dan in de 4e klas van het VWO;
- Het aantal jongeren dat wel eens alcohol heeft gebruikt is groter onder jongeren met een Nederlandse afkomst dan onder jongeren met een niet-westerse afkomst of een andere afkomst dan de Nederlandse;
- Het aantal jongeren dat wel eens alcohol heeft gebruikt en in de afgelopen vier weken aan bingedrinken heeft gedaan is groter in plattelandsgemeenten dan in Almelo, Hengelo en Enschede.

Tubbergen

Het E-MOVO geeft ook een analyse van het alcoholgebruik onder jongeren per gemeente. De gemeente Tubbergen geeft geen afwijkend beeld ten opzichte van de overige Twentse plattelandsgemeenten voor wat betreft de leeftijd waarop men begint met het drinken van alcohol, het aantal keren dat men alcohol drinkt en het binge-drinken (meer dan 5 glazen per drinkmoment). Wel zijn er verschillen te zien in de locaties waar alcohol wordt gedronken en de locaties waar wordt ingedronken vóór het stappen. In Tubbergen wordt relatief veel alcoholische drank thuis of in de hokken en keten gedronken. Onderstaande tabellen verduidelijken dit.

Locatie indrinken voor het stappen

Gemeenten	Indrinken	Thuis	Hok/schuur/keet	Bij vrienden thuis	Op straat
Gemiddelde Twente	24,3	42,4	29,6	65,5	26
Hellendoorn	31%	34%	30%	62%	43%
Rijssen-Holten	12%	50%	47%	71%	26%
Wierden	22%	34%	29%	54%	21%
Hof van Twente	22%	45%	40%	69%	22%
Haaksbergen	29%	50%	31%	83%	23%
Enschede	18%	40%	20%	54%	28%
Hengelo	26%	46%	19%	72%	34%
Dinkelland	32%	49%	45%	73%	15%
Almelo	22%	40%	14%	52%	28%
Tubbergen	26%	56%	54%	71%	13%
Oldenzaal	33%	50%	40%	80%	17%
Losser	31%	44%	36%	70%	20%
Borne	23%	37%	26%	68%	32%
Twenterand	20%	36%	33%	57%	20%

Tabel 10: Locatie waar er door de jongeren in de regio Twente wordt ingedronken naar gemeente, jongeren kunnen meerdere locaties aangeven in 2007.

Locatie alcoholgebruik

Locatie/percentage	Gemiddelde Twente	Hellendoorn	Rijssen-Holten	Wierden	Hof van Twente	Haaksbergen	Enschede	Hengelo	Dinkelland	Almelo	Tubbergen	Oldenzaal	Losser	Borne	Twenterand
Thuis met anderen	52%	46%	62%	54%	52%	56%	52%	53%	50%	52%	47%	51%	49%	56%	52%
Discotheek	49%	50%	22%	49%	45%	54%	39%	50%	68%	45%	56%	66%	0%	47%	45%
Bij anderen thuis	43%	51%	41%	47%	34%	46%	41%	43%	40%	45%	33%	48%	46%	34%	46%
Café	33%	21%	29%	34%	34%	31%	27%	44%	42%	22%	30%	39%	34%	34%	27%
Keet/hok/schuur	21%	21%	19%	23%	32%	26%	8%	12%	43%	10%	42%	31%	28%	19%	32%
Schoolfeest	19%	9%	10%	11%	32%	8%	21%	36%	20%	10%	8%	26%	15%	34%	11%
Restaurant	13%	8%	14%	12%	16%	7%	12%	18%	14%	16%	7%	15%	10%	14%	14%
Ergens anders	12%	9%	16%	11%	12%	15%	16%	12%	8%	11%	10%	8%	9%	10%	8%
Thuis alleen	11%	10%	16%	10%	8%	9%	11%	12%	6%	11%	9%	7%	15%	11%	15%
Op straat of hangplek	10%	21%	4%	7%	8%	11%	10%	14%	4%	13%	4%	5%	6%	14%	8%
Sportkantine	8%	7%	8%	8%	13%	6%	8%	8%	8%	9%	8%	8%	10%	6%	13%

Tabel 11: Locatie waar er door de jongeren in de regio Twente alcohol wordt gedronken naar gemeente, jongeren kunnen meerdere locaties aangeven in 2007. Het percentage geeft aan hoeveel van de jongeren die alcohol drinken dat op die locatie doen. De jongeren die geen alcohol drinken zijn niet meegenomen in de percentages.

Legenda:

Percentage ligt onder het gemiddelde van de regio Twente
Percentage is gelijk aan dat van het gemiddelde in Twente
Percentage is iets hoger dan het gemiddelde van Twente
Percentage is hoger dan het gemiddelde van Twente

3 Beleidskader

Binnen het beleid op het gebied van alcoholmatiging zijn meerder ontwikkelingen aan te wijzen die van invloed zijn op de lokale aanpak van alcoholmatiging in de gemeente Tubbergen. Hieronder worden deze landelijke, regionale en lokale kaders kort weergegeven.

3.1 Landelijk

Preventienota Kiezen voor gezond leven

Gemeenten zijn op basis van de Wet collectieve preventie volksgezondheid (WCPV) belast met de uitvoering van de collectieve preventie. Het kabinet heeft daarbij de volgende prioriteiten bepaald: roken, overgewicht, diabetes, depressie en schadelijk alcoholgebruik. De ambitie op het gebied van alcoholmatiging luidt binnen de preventienota: drinken met mate, verstandig en niet te jong. Het kabinet wil alcoholgebruik op jonge leeftijd voorkomen, vooral onder de 16 jaar. Daarnaast richt het kabinet zich op preventie van schadelijk en overmatig alcoholgebruik van oudere jongeren en op probleemdrinker.

Hoofdpijnenbrief alcoholbeleid

In november 2007 is de hoofdpijnenbrief alcoholbeleid verschenen van de ministeries VWS, Jeugd en Gezin en BZK. Met deze brief wordt een integrale aanpak nagestreefd rond alcoholmatiging en jeugd. De doelstelling van het beleid ten aanzien van alcohol in algemene zin is het voorkomen van schadelijk alcoholgebruik. De belangrijkste doelgroep zijn de jongeren. Om de doelstellingen te bereiken stellen de ministeries via het programma Gezonde Slagkracht subsidies beschikbaar via ZonMW. De gemeente Tubbergen dient een subsidieaanvraag in voor alcohol, samen met de gemeente Almelo.

Wijziging Drank- en horecawet

De ministerraad is akkoord gegaan met het voorstel tot wijziging van de Drank en Horecawet. Het voorstel zal in 2009 behandeld worden in het parlement en (hopelijk) in 2010 in werking treden. Het doel van de voorstellen is het alcoholgebruik onder jongeren terug te dringen, verstoring van de openbare orde te voorkomen en administratieve lasten te verminderen.

De belangrijkste punten van wijziging van de Drank- en Horecawet zijn:

- Vereenvoudiging van het vergunningstelsel, waardoor vergunninghouders minder vaak een nieuwe vergunning hoeven aan te vragen. Ook kunnen leidinggevenden sneller en makkelijker aan het werk in horeca en slijterijen.
- Decentralisatie van het toezicht op de naleving van de Drank- en Horecawet. Het is niet meer de Voedsel- en Warenautoriteit die controleert, maar de gemeenten. Het toezicht zal worden verscherpt. Jongeren onder de 16 jaar kunnen nu nog te makkelijk aan drank komen. Gemeenten kunnen het toezicht efficiënter inzetten en vaker toezicht uitoefenen.
- De mogelijkheid voor gemeenten om prijsacties en sluitingstijden in relatie tot leeftijd (bijvoorbeeld nachtcafés alleen voor 18+) te reguleren.
- De bevoegdheid van gemeenten om maatregelen te nemen bij supermarkten die drie keer het verbod om alcohol aan jongeren onder de 16 jaar te verkopen, overtreden.
- Pilotgemeenten krijgen de mogelijkheid om de leeftijdsgrens voor alcohol op te trekken van 16 naar 18 jaar. Gemeenten kunnen een aanvraag doen voor deelname aan deze proef. Landelijk blijft de grens 16 jaar.
- Strafbaarstelling van jongeren onder de 16 jaar voor het bij zich hebben van alcoholhoudende drank op de openbare weg.
- Gemeenten worden verplicht regels op te stellen voor paracommerciële instellingen zoals sportverenigingen en culturele centra. Op dit moment heeft niet iedere gemeente dergelijke regels.

3.2 Regionaal

Happy Fris?!

Eind 2006 werd door het regionaal college een stuurgroep 'jeugd en alcohol' in het leven geroepen. Directe aanleiding daartoe waren de verontrustende signalen over de toename van alcoholgebruik door (zeer) jeugdigen en het inzicht hoe schadelijk alcoholgebruik op jonge leeftijd is. In het projectplan Happy Fris is een integrale aanpak van alcoholmatiging en jeugd in de regio Twente voorgesteld. De regionale aanpak rust op drie pijlers:

1. Beïnvloeding van het gebruik van alcohol (preventie);
2. Beïnvloeding van de beschikbaarheid van alcohol (regelgeving);
3. Verbetering van het toezicht op de naleving van wet- en regelgeving (handhaving).

Het project Happy Fris is formeel gestart in 2008 en heeft een looptijd van 4 jaar.

De missie van Happy Fris is:

Over drie jaar weet de Twentse bevolking dat alcohol vóór je 16e levensjaar schadelijk is, is men van mening dat alcohol voor je 16e jaar niet gewoon is en werken alle partijen eraan mee dat jongeren (< 16 jaar) niet in de gelegenheid worden gesteld alcohol te bemachtigen en te nuttigen, daarbij gesteund door wettelijke regels en/of afgesloten convenanten.

Als concreet streefcijfer is voor het alcoholgebruik van jeugdigen geformuleerd:

De komende vier jaar wordt het percentage jongeren onder de 12 jaar dat alcohol drinkt met 50% teruggebracht en het percentage jongeren tussen 12 en 16 jaar dat alcohol drinkt met 25% .

3.3 Bestaand lokaal beleid

Verslavingszorg

Al een ruim aantal jaren ondersteunt gemeente Tubbergen de activiteiten van Tactus op het gebied van preventiebeleid. In de laatste jaren is het project *Maak er geen gewoonte van* op het voortgezet onderwijs Canisius in Tubbergen uitgevoerd.

BOS project

De BOS impuls is erop gericht gemeenten te ondersteunen bij hun aanpak van achterstanden van jeugdigen van 4 tot 19 jaar op het gebied van gezondheid, welzijn, onderwijs, opvoeding, sport of bewegen. De gemeente Tubbergen heeft de BOS impuls ingezet op de achterstanden overmatig alcoholgebruik en overgewicht (gezonde en actieve leefstijl). Dankzij de BOS impuls zijn nu extra gelden beschikbaar (periode 2008-2012) voor lokale preventieactiviteiten.

Op het moment van het ontwikkelen van het BOS projectplan was de inhoud Happy Fris nog niet helemaal bekend. Echter bij de ontwikkeling van het BOS plan is al wel rekening gehouden met het project Happy Fris. In het huidige BOS project zijn de lokale preventieactiviteiten vanuit het Happy Fris plan opgenomen.

Beleid illegale feesten

De raad heeft in februari 2009 de "beleidsnotitie aanpak illegale feesten en zendmasten" vastgesteld. In deze notitie is weergegeven op welke wijze handhavend opgetreden wordt tegen illegale feesten. Een van de problemen die deze feesten veroorzaken is het ongecontroleerd alcoholgebruik van jongeren onder de 16 jaar.

4 Uitgangspunten, doelen, speerpunten

4.1 *Uitgangspunten*

Om te komen tot een effectieve uitvoering van beleid op het gebied van alcoholmatiging en jeugd zijn de volgende uitgangspunten belangrijk.

Regionale samenwerking

Jongeren zijn mobiel en overstijgen regelmatig gemeentegrenzen; ze wonen in de ene gemeenten en gaan uit in de andere gemeente. Een regionale aanpak zorgt voor een heldere boodschap ten aanzien van het gebruik van alcohol. Het is daarom van belang dat gemeenten samenwerken zodat jongeren op verschillende plaatsen een zelfde boodschap krijgen ten aanzien van alcoholgebruik. Daarnaast is het van belang dat er een goede samenwerking is met lokale en regionale partners. Alcoholmatigingsbeleid is namelijk geen zaak van de gemeenten alleen. Politie, Tactus, Halt, Om GGD, jongerenwerk, het verenigingsleven, bedrijfsleven/ondernemers, et cetera kunnen door elkaars expertise en netwerk te benutten, activiteiten versterken of gezamenlijk opzetten.

Lokale aanpak

Gemeenten zijn een belangrijke speler in de aanpak van alcoholmatiging. Alcoholproblemen manifesteren zich vooral op lokaal niveau. Daarom spelen gemeenten een belangrijke rol bij de aanpak. De gemeenten staan het dichtst bij de burgers die daar last van hebben en zijn daarom het best in staat om de maatregelen te nemen die passen bij de veiligheid en gezondheidsproblemen die op lokaal niveau spelen. Voor alcoholbeleid waarmee men resultaten wil bereiken is daadkracht vereist en een adequate regievoering door de gemeente.

Concreet vult de gemeente deze rol in door:

- het bewerkstelligen van optimale communicatie en afstemming tussen de gemeentelijke partners.
- Het bijeen brengen van betrokken instellingen om vervolgens samenwerkingsafspraken te maken.
- het bewaken van de voortgang van de voorgenomen activiteiten.
- het uitvoeren van activiteiten die samenwerkende instellingen overstijgen.
- het onderhouden van contacten met bovengemeentelijke instellingen en het afstemmen met andere overlegstructuren en bestuurslagen
- het beschikbaar stellen van middelen om de gemaakte afspraken en acties te bekostigen.
- de samenwerkingspartners voorzien van de meest actuele informatie.

Integrale aanpak

Alcoholmatiging is niet te bereiken via één oplossing. Een pakket van maatregelen heeft meer kans op slagen dan één enkele maatregel. Er wordt gekozen voor een aanpak waarbij meerdere maatregelen- op het terrein van regelgeving, handhaving en preventie- een elkaar versterkend effect kunnen hebben. Ook wordt er voor gekozen om jongeren aan te spreken vanuit de drie leefgebieden waarin jongeren zich bevinden; thuis, onderwijs/werk en vrije tijd. In onderstaand schema is weergegeven op welke gebieden er onderlinge raakvlakken zijn.

Vindplaats/maatregel	Preventie	Handhaving	Regelgeving
Tuis (keten en hokken)	X	X	
Basisschool	X		
Voortgezet onderwijs	X		
Evenementen	X	X	X
Jip-bus	X		
Jeugd- en jongerenwerk (jeugdsoos)	X		
Sportverenigingen	X	X	X
Horeca (uitgaansgelegenheden)	X	X	X

4.2 Doelen

Bij de doelstelling wordt aangesloten bij de doelen en streefwaarden zoals die regionaal bepaald zijn:

Doelstelling

1. De toename van het alcoholgebruik onder jongeren tot 16 jaar stopt.
2. Het gebruik van alcohol onder jongeren onder de 12 jaar is met 50% teruggebracht en bij de jongeren tussen 12 en 16 jaar met 25%

Bovenstaande doelstelling is uitgedrukt in een gedragsverandering. Dit is een doelstelling die een erg lange adem vergt. Tusseliggende doelen die concreter zijn *kennis hebben (informereren) en motiveren (bedoeling hebben)*.

Het bereiken van de doelstellingen is te meten via de E-Movo onderzoeken die vierjaarlijks * (2-jaarlijks) worden uitgevoerd. Dit onderzoek zal dus in 2011 weer worden uitgevoerd, de resultaten zijn in 2012 bekend.

4.3 Speerpunten

De missie van "Happy Fris" en de analyse van het E-Movo onderzoek tezamen geeft dat de lokale aanpak zich vooralsnog op twee speerpunten richt, namelijk:

- Preventie: de Twentse bevolking weet dat alcohol vóór je 16e levensjaar schadelijk is, en men is van mening dat alcohol voor je 16e jaar niet gewoon is.
- De verkrijgbaarheid van alcohol voor jongeren onder de 16 jaar wordt minder. Dit houdt in dat we ons gaan richten op de volgende locaties waar door jongeren alcohol verkregen wordt:
 - evenementen
 - thuis: hokken en keten
 - supermarkten
 - sportkantines
 - uitgaansgelegenheden (horeca)

5 Communicatie

Het creëren van draagvlak voor het te voeren beleid is een belangrijke voorwaarde voor het behalen van de doelstellingen. De burger dient het belang van de activiteiten in te zien, maar daarnaast dient ze ook zelf de regels en normen na te leven. Publiek draagvlak is daarom onder te verdelen in drie verschillende doelen:

1. Vergroten van de kennis en bewustwording van de ernst van de risico's bij jongeren, de ouders en intermediairs.
2. De inhoud van de beleidsmaatregelen en de normen die aan het gewenste beleid ten grondslag liggen bekend maken
3. De resultaten van het gevoerde beleid bekend maken aan het publiek.

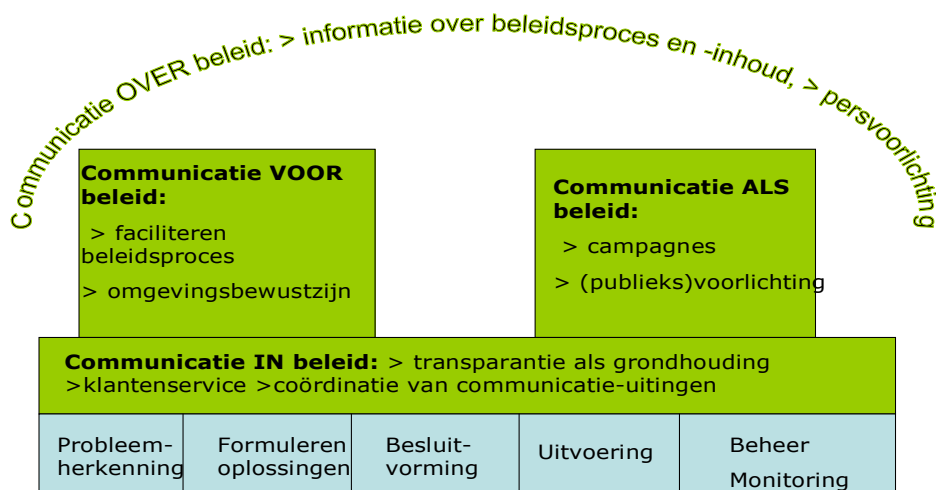
Hét middel om deze doelstellingen te bereiken is communicatie. Dit beleid staat of valt met goede communicatie vanuit de gemeente richting de doelgroep(en). We moeten oppassen dat we niet op de belerende tour gaan, maar te vrijblijvend is ook niet goed. Communicatie op maat is daarom gewenst.

Verschillende rollen

Communicatie neemt in dit beleid meerdere rollen aan. Het richt zich op de bewustwording bij de doelgroep(en), maar ook op de uitvoering van het beleid. In dit project plaatsen wij communicatie dan ook in het hart van beleid. Communicatie heeft hierin een volwaardige rol in alle fasen van het beleidsproces, van begin tot eind. Zo maken we dat het alcoholmatigingsbeleid in zichzelf communicatief is, begrijpelijk en uitlegbaar.

In het hart van het beleid

Communicatie moet bijdragen aan een transparant beleid. Maar het zou verder moeten gaan dan dat, want communicatie maakt onlosmakelijk deel uit van dit beleid. Dit beleid komt immers in samenspraak met vele interne én externe partijen tot stand.

We gaan aandacht besteden aan communicatie **OVER** beleid. Dat betekent dat we veel doen aan persvoorlichting. We geven dan informatie over het beleidsproces en de inhoud van het beleid. Het beleid wordt vastgesteld, het is dan openbaar, dat komt in de krant en zo bij de burger. Dit is belangrijke communicatie, maar dit is achteraf! We doen meer.

Communicatie **ALS** beleid is een belangrijk beleidsinstrument: informatie, instructie en overtuiging zijn onmisbaar bij het verwezenlijken van nieuw beleid. Communicatie is een cruciale factor voor de effectiviteit van beleid. Deze rol van communicatie is terug te vinden in de vorm van bijvoorbeeld: campagnes, brochures en websites. Ook deze vorm gaan we toepassen.

Communicatie **VOOR** beleid (interactieve beleidsvorming) is een vorm waar we tijdens dit beleidsproces nog geen raakvlak mee hebben. Dit beleid kunnen we immers niet opstellen samen met de doelgroepen. Dit beleid komt vanuit de gemeente. De gemeente is de zender en de doelgroepen zijn de ontvangers. Het is eenzijdige communicatie. Communicatie voor beleid vindt dus niet plaats.

Het uitstippelen van een gedegen communicatietraject en de uitvoering daarvan is communicatie **IN** beleid. Communicatie is geen element dat aan het beleid wordt toegevoegd. Het maakt onlosmakelijk onderdeel uit van beleid. We willen omgevingsgericht werken, transparant, uitnodigend en stimulerend zijn. Maar ook stevig optreden als dat nodig is.

Communicatie **IN** beleid is dus een belangrijke rol tijdens dit proces.

Uitvoering

Bij de uitvoering van het beleid dient een communicatiematrix opgesteld te worden. In deze matrix worden stappen weergegeven waarbij telkens bepaald op welke wijze, met wie en hoe er gecommuniceerd wordt. Daarbij worden de rollen van de verschillende actoren (meewerken, meeweten, meebeslissen) bepaald. Daarnaast worden ook de middelen en het tijdstip van communiceren bepaald. De verantwoordelijkheid voor het 'volgen' van de matrixen (en hiermee dus de communicatie, tijdens het hele proces, goed geregeld hebben) ligt bij alle betrokkenen bij de uitvoering van het beleid.

6 Preventie

In het regionale beleid Happy Fris krijgt de doelstelling om de burger bewust te maken van de risico's van alcoholgebruik onder jongeren logischerwijs veel aandacht. Uit het E-MOVO onderzoek worden daarbij de volgende aanbevelingen voor de uitvoering gedaan:

- De alcoholpreventie ter voorkoming van alcoholgebruik moet zich richten op jongeren tussen de 10 en 12 jaar. De meeste jongeren beginnen met alcohol drinken tussen het 11e en 15e levensjaar. Vanaf het 15e jaar neemt de kans af dat de jongeren die nog geen alcohol drinken, dit alsnog gaan doen.
- De alcoholpreventie gericht op jongeren ouder dan 15 jaar moet zich richten op de hoeveelheid. Vanaf ongeveer 15 jaar beginnen de jongeren flink meer glazen te drinken per drinkmoment.
- Richt alcoholpreventie op het drinken in het weekend, meer jongeren drinken op dagen in het weekend in vergelijking met doordeweekse dagen.
- Richt de alcoholpreventie in plattelandsgemeenten vooral op de keten, hokken en schuren.
- Richt alcoholpreventie ook op de ouders.
- Richt alcoholpreventie op het drinken thuis op het drinken bij vrienden thuis en het drinken in discotheken. Ook hierbij kunnen ouders een rol spelen.
- Richt alcoholpreventie ook op de soort alcoholische drank die gebruikt wordt. Naast bier, breezers en mixdrankjes wordt er ook likeur en sterke drank gedronken.

Preventieactiviteiten zijn te onderscheiden in universele, selectieve en geïndiceerde preventie. Universeel is voor iedereen, selectief is voor een bepaalde doelgroep en geïndiceerd is voor diegene die al een probleem hebben.

Er zijn twee belangrijke doelgroepen te onderscheiden in de alcoholpreventie. Dit zijn de ouders en de jongeren onder de 16 jaar. Als derde doelgroep kunnen intermediairs, als onderwijzers, sporttrainers, winkeliers en horecamedewerkers genoemd worden.

De jongeren dien je vooral te bereiken door interventies in de drie leefgebieden waar ze zich bevinden, namelijk school, thuis en vrije tijd. Het gaat dan om locaties waar de jongeren zich begeven én om locaties waar de jongeren alcohol kunnen verkrijgen.

Bij de preventieactiviteiten wordt aangesloten bij de regionale interventies die door GGD, Tactus en andere organisaties zijn ontwikkeld. De huidige activiteiten worden voortgezet. Regionaal wordt gewerkt aan een verdere concretisering van de preventieve activiteiten via de werkgroep Preventie. Eventuele aanvullingen die vanuit deze werkgroep komen, worden (waar mogelijk) lokaal ingebed.

In onderstaande matrix zijn de interventies opgenomen die ingedeeld zijn op de plaatsen waar de doelgroepen zich begeven, op deze plekken wordt géén alcohol gebruikt. De interventies die gericht zijn op de plaatsen waar de alcoholische dranken gebruikt worden, zijn opgenomen in de volgende hoofdstukken.

Algehele doelstelling	Doelgroep	SMART doelstelling	Interventies	Vindplek
Jongeren informeren over de risico's van alcoholgebruik	< 12 jaar	90% van de kinderen in de groepen 8 van het basisonderwijs informeren over risico's overmatig alcoholgebruik	Op tijd voorbereid	Basisonderwijs
		Wekelijkse aandacht over alcohol in de jipbus aan de jipbusbezoekers	Flyer alcohol	Jipbus
		4 maal per jaar per dorp specifieke aandacht en informatie over alcohol aan de jipbusbezoekers	Funboodschappen	
	12 – 16 jaar	90 % van de middelbare scholieren in de leerjaren 1,2,3 van Sg. St. Canisius uit de gemeente Tubbergen informeren over riscico's overmatig alcoholgebruik(wat te doen met leerlingen uit Tubbergen die op school zitten in Almelo, is ong. 10%)	Bezoek aan een verslavingskliniek	Voortgezeto nderwijs
			Interventies (bijvoorbeeld theatervoorstelling) over risico's alcohol (ik ken alcohol, onder invloed onderweg)	
			Info tijdens de lessen biologie/ verzorging	
		Wekelijkse aandacht over alcohol in de jipbus aan de jipbusbezoekers	Flyer alcohol	Jipbus
		4 maal per jaar per dorp specifieke aandacht en informatie over alcohol aan de jipbusbezoekers	Funboodschappen	Jipbus

		Jongerenwerker s besteden 1 avond in het jaar aan het thema alcohol	Jongerenavond voor jeugdsozen met o.a. als thema alcohol	Jeugd en jongerenwerk
Ouders informeren (en deskundigheidsbevordering) over de risico's van alcoholgebruik	Ouders van kinderen tot 12 jaar	50% van de ouders van kinderen in de groepen 8 van het basisonderwijs in de gemeente Tubbergen informeren over overmatig alcoholgebruik en hen tips geven wat zij in deze materie kunnen betekenen.	Op tijd voorbereid ouderavond	Via Basisonderwijs
			Mini special j/m magazine of flyer/ informatiemateriaal	
	Ouders van kinderen van 12 tot 16 jaar	50% van de ouders van de jongeren op het Canisius in de leerjaren 1,2,3 1x per jaar informeren en hen tips geven wat zij in deze materie kunnen betekenen	Flyer/ magazine/ informatiemateriaal	Via Voortgezeto nderwijs
			Ouderavond op school of op een andere locatie zoals disco Bays maar ouder worden wel uitgenodigd via school (pubers en alcohol/ alcohol en opvoeding, kroegentocht)	
Deskundigheidsbevordering en informeren van intermediairs	Intermediairs jeugd en jongerenwerk	(100%) halfjaarlijkse deskundigheidsbevordering van jongerenwerksters	Deskundigheidsbevorderingstraining door Tactus voor de jongerenwerksters waarbij aandacht is voor het opzetten van voorlichtingsactiviteiten door de jongerenwerksters	Jeugd en jongerenwerk
	Intermediairs scholen (leerkrachten, Interne begeleiders, leerlingbegeleiders maatschappelijk werk, directie)	(10%) jaarlijkse deskundigheidsbevordering van intermediairs op scholen	Cursusprogramma deskundigheidsbevorderingTactus	

7 Verkrijgbaarheid van alcohol

Om de doelstellingen van het alcoholmatigingsbeleid te bereiken moet er ook voor gezorgd worden dat de alcoholische dranken niet verkrijgbaar zijn voor de jongeren. Wij richten ons daarbij op de locaties waar het meest alcohol gedronken wordt en de locaties waar de alcoholische dranken verkregen worden.

7.1 Hokken en keten

7.1.1 Inleiding

Hokken en keten zijn ook in de gemeente Tubbergen een ontmoetingsplek voor jongeren. Het is geen verschijnsel van de laatste tijd, maar het aantal is wel sterk toegenomen. Keten hebben zeker een positieve functie. In de vertrouwde omgeving hebben jongeren een plek waar ze hun tijd met bekenden kunnen doorbrengen. Keten versterken vriendschapbanden en groepsbinding. Ze nemen een belangrijke plaats in het uitgaansleven.

Keten hebben echter ook een negatieve keerzijde. Er zijn keten die niet meer door een bepaalde vriendengroep bezocht wordt, maar waar regelmatig grotere aantallen (60-80 bezoekers) komen. Dit kan tot onveilige situaties leiden. De toename van het alcoholgebruik onder jongeren vindt ook in de keten plaats. Uit onderzoek blijkt dat in keten vaak veel bier en andere sterke drank gedronken wordt. Daarnaast blijkt dat een grote groep ouders hun kinderen thuis niet aanspreekt op het alcoholgebruik in de keten. Sommige keten hebben een commercieel karakter; voor de drank moet betaald worden. Dit is in strijd met de Drank – en Horecawet. Keten zijn soms losstaande bouwwerken (caravans, bouwketen), binnen of buiten een bouwblok, waarvoor geen bouwvergunning is afgegeven. Dit leidt tot verrommeling van het landschap.

De doelstelling van ketenbeleid is om:

De sociale functie van de keten in stand laten, maar de negatieve aspecten tegengaan. Het vergroten van de veiligheid in en om de keten, het leren verantwoord om te gaan met het alcoholgebruik en op te treden tegen alcoholmisbruik, het voorkomen en aanpakken van overlastsituaties en het voorkomen van verrommeling van het landschap.

7.1.2 Verschijningsvorm

Keten kunnen worden ingedeeld in drie verschijningsvormen.

- De huiskamerkeet: hierbij gaat het om kleinschalige keten. Hier wordt gratis (dus niet bedrijfsmatig) alcohol verstrekt of bezoekers nemen hun eigen drankjes mee. De huiskamerkeet is niet voor publiek toegankelijk en heeft geen permanent karakter. Er is (ouderlijk) toezicht aanwezig.
- De buurtkeet: deze is niet bedrijfsmatig, er wordt wel anders dan om niet alcohol geschonken. De buurtkeet is soms voor publiek uit de omgeving geopend en heeft soms een meer permanent karakter. De buurtkeet komt het meest voor en lijkt een alternatief voor een buurthuis of jeugdthunk.
- De commerciële keet: deze is (bijna) bedrijfsmatig van opzet, er wordt anders dan 'om niet' verstrekt, ze is voor publiek geopend en heeft een permanent karakter. De commerciële keet lijkt dan ook het meeste op een illegale kroeg.

Daarnaast is er een onderscheid te maken op basis van de Woningwet.

- Een keet in een bestaand gebouw, waar een bouwvergunning voor is verleend. De keet is dan niet illegaal op basis van de Woningwet.
- Een keet in een losstaand bouwwerk binnen of buiten een bouwblok, waarvoor géén bouwvergunning is verleend. De keet is dan een illegaal bouwwerk.

Het planologische onderscheid in de keten op basis van het bestemmingsplan is:

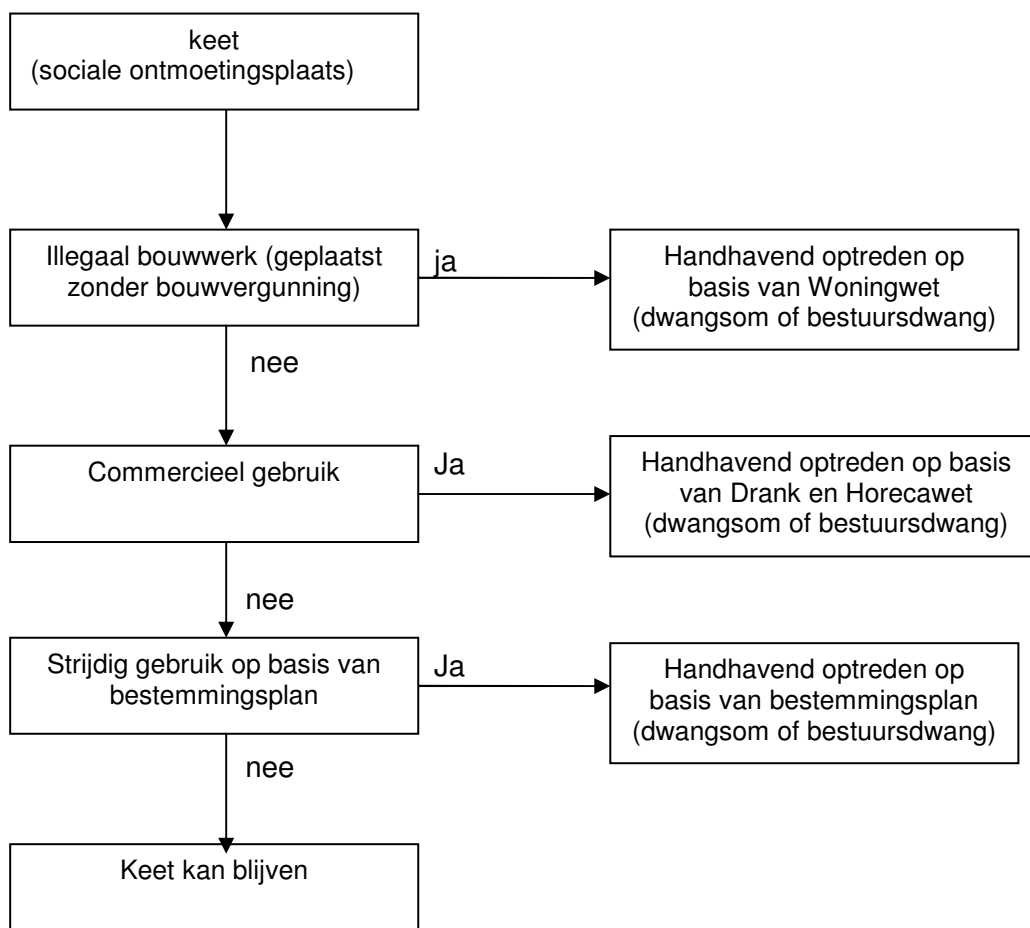
- De meeste keten zijn gesitueerd in opstallen die planologisch de bestemming “agrarische bedrijfsdoeleinden” of “woondoeleinden hebben. Keten die veelvuldig en commercieel worden gebruikt, zijn in strijd met deze bestemming.
- Als een gebouw incidenteel gebruikt worden voor de woonfunctie is er geen sprake van strijdig gebruik ten opzichte van het bestemmingsplan.

7.1.3 Handhaving

De burgemeester of burgemeester of wethouders hebben een beginselplicht tot handhaving bij het constateren van een overtreding van een wettelijk voorschrift. In het handhavingsbeleid is het uitgangspunt dat slecht in uitzonderlijke gevallen, transparant en voor een korte termijn afgezien kan worden van handhaving. Hieraan moet dan een besluit van het college aan ten grondslag liggen. Het stilzwijgend gedogen van overtredingen is niet meer van deze tijd.

Dit betekent dat er handhavend opgetreden wordt als er een overtreding van de Drank- en Horecawet (na wijziging van deze wet in 2010), de Woningwet of Wet Ruimtelijke Ordening (bestemmingsplan) geconstateerd wordt. In een stroomschema ziet dat er als volgt uit.

Stroomschema bepalen handhaving bij keten

7.1.4 preventie en communicatie

De eigenaren en bezoekers van hokken en keten dienen natuurlijk niet uitsluitend door middel van handhavende acties benaderd te worden. Bij dit thema is een goede afstemming tussen de verschillende middelen noodzakelijk. Preventieve activiteiten hebben twee doelen. Enerzijds kan informatie er voor zorgen dat overtredingen voorkomen worden. Anderzijds is de ontmoetingsplaats een middel om de boodschap aan jongeren en hun ouders over te brengen dat alcoholgebruik slecht is. Vanuit het project Happy Fris zijn al voorbeelden bekend van interventies die hiervoor gebruikt kunnen worden. Dit zijn:

- flyer met eisen t.a.v. brandveiligheid
- een checklist met 10 tips voor een veilige keet op een geplastificeerde plaats
- verkeersborden met hierop belangrijke afspraken
- Fun met een boodschap: ludieke voorlichtingen in de keet zoals "lalleballen", "keetquizen".

7.1.5 Stappenplan

In de regionale handleiding staat een stappenplan dat in onze gemeente, enigszins aangepast, gevolgd kan worden. Het verschil met de regionale handleiding is dat we vinden dat de verantwoordelijkheid voor het voldoen aan brandveiligheidseisen en het al dan niet commercieel gebruik bij de jongeren en hun ouders moet blijven. We gaan dus niet de keten controleren op brandveiligheidseisen. Ook het eventueel structurele en commerciële gebruik is erg moeilijk te bepalen door te controleren in een standaardcontrole. Dit gebruik kan pas tijdens een feest vastgesteld worden. De geïnventariseerde keten worden dus niet door gemeente-ambtenaren bezocht en gecontroleerd.

De illegale bouwwerken worden meegenomen in de controles op basis van de Woningwet en Wet op Ruimtelijke Ordening. In 2010 is de Basisadministratie Gebouwen (BAG) gereed. Op basis hiervan is de controle op illegale bouwwerken vereenvoudigd. Door middel van jaarlijkse luchtfoto's kunnen illegale bouwwerken opgespoord worden. Wel dienen de illegale bouwwerken die volgens de inventarisatielijst (mogelijk) gebruikt worden als keet met prioriteit behandeld te worden.

1. Inventarisatie van de lokale situatie: Regionaal zijn er lijsten met keten opgesteld. Op basis van lokale kennis kunnen de bestaande lijsten geverifieerd en aangevuld worden.
2. De jongeren en hun ouders (eigenaren van de bouwwerken) worden geïnformeerd over het "ketenbeleid" van de gemeente via algemeen gestelde brieven. De inhoud van deze brief is adviserend van aard.
3. Handhavende maatregelen treffen tegen illegale situaties op basis van de inventarisatie en BAG.
4. interventies op locatie door jongerenwerkster (zie vorige paragraaf)
5. vinger aan de pols houden: zowel de handhavende maatregelen als ook de preventieve en communicatieve activiteiten dienen jaarlijks herhaald te worden.

7.2 Evenementen, horeca-inrichtingen, supermarkten en overige locaties

De Drank- en horecawet is van toepassing op elke locatie waar alcohol verkocht wordt of verkregen kan worden. In 2010 treedt een wetswijziging in werking waardoor het toezicht op de naleving van deze wet bij de gemeente komt te liggen. Dit betekent dat gemeenten maatregelen moeten treffen om deze nieuwe taak adequaat te kunnen uitvoeren. In 2010 dienen de te ondernemen acties in beeld worden gebracht en (regionaal) uitgevoerd te worden.

7.2.1 Evenementen

In onze gemeente worden vooral in de zomermaanden regelmatig grotere evenementen georganiseerd. Elk dorp heeft zijn eigen dorpsfeest. Tijdens deze feesten is het alcoholgebruik onder volwassenen en jongeren een breed geaccepteerd gegeven. Daarnaast is er sprake van illegale tentfeesten, al dan niet met een zendmast. Om het alcoholgebruik onder jongeren te verminderen dienen de gemeente zich ook te richten op deze vindplaatsen.

Op basis van de APV verlenen wij vergunningen voor het houden van de evenementen. Bij de grotere evenementen worden ook ontheffingen op grond van artikel 35 van de Drank- en Horecawet verleend voor het verstrekken van zwakalcoholhoudende drank, dat wil dus zeggen uitsluitend voor bier en wijn. Aan deze ontheffingen zijn voorschriften verbonden die gebaseerd zijn op de Drank- en Horecawet. Een gemeente heeft de bevoegdheid deze voorschriften aan te vullen door middel van een horecaverordening. Zoals gezegd moet in de het op te stellen horecabeleid bezien worden of we extra regels willen opstellen.

Er kunnen nu al afspraken gemaakt worden met de alcoholverstrekkers in de vorm van een convenant. Happy hours kunnen op deze manier bijvoorbeeld voorkomen worden. Als jongeren geen geldig leeftijdsdocumenten kunnen tonen, mag aan hen geen alcohol worden verkocht. Over de naleving van dit voorschrift kunnen ook nu al afspraken gemaakt worden.

Voor illegale evenementen heeft ons gemeente in februari 2009 handhavingsbeleid opgesteld. Samengevat komt dit beleid er op neer dat wij in samenwerking met de politie handhavend optreden tegen het organiseren van illegale feesten. De handhaving richt zich vooral op de eigenaar van de gronden of gebouwen waar het feest gehouden wordt. In 2009 wordt er verder gewerkt aan een convenant met de politie, samen met de gemeenten Oldenzaal, Losser en Dinkelland, om de afspraken vast te leggen.

Onderbelicht in het huidige beleid met betrekking tot (illegale) evenementen is de preventieve handhaving. Door middel van het verstrekken van informatie is het mogelijk om overtredingen te voorkomen. Hiervoor zal dus ook een communicatiematrix opgesteld worden.

Net als bij hokken en keten zijn de evenementen goede locaties om preventieve interventies uit te voeren. Vanuit het project Happy Fris worden bij evenementen al verschillende interventies uitgevoerd, hier zal bij aangesloten worden. Een goed middel om jongeren bij evenementen en uitgaansgelegenheden te bereiken is het inzetten van 'peers'. Dit zijn jongeren die getraind zijn in het aangaan van gesprekken over het risico van alcohol. In 2010 willen wij bij 5 evenementen waar veel jongeren komen een Frispromotiecampagne uitvoeren. Er zal daarvoor tijdig overleg met de organisatoren plaatsvinden. In de vergunningvoorschriften dient opgenomen te worden dat de organisatoren toestaan dat deze campagnes gevoerd worden.

7.2.2 Supermarkten

Supermarkten mogen op basis van de Drank- en Horecawet geen drank verkopen aan jongeren onder de 16 jaar. De naleving van deze bepaling ligt nu nog bij de Voedsel en Warenautoriteit, dit gaat met de wetwijziging veranderen. Natuurlijk kan op het gebied van communicatie al weg actie ondernomen worden naar de supermarkten. In het kader van Happy Fris wordt momenteel bekeken welke activiteiten ontplooid kunnen worden.

7.2.3 Sportkantines

Alhoewel uit het E-Movo onderzoek blijkt dat in de sportkantines door jongeren onder de 16 jaar niet vaak alcohol gedronken wordt, is het wel belangrijk dat juist deze paracommerciële instellingen zich houden aan de regelgeving. In het kader van Happy Fris is dan ook in 2009 al begonnen om bij de voetbalverenigingen het kader bewust te maken van hun verantwoordelijkheid ten opzichte van het alcoholgebruik. Er is afgesproken met de voetbalverenigingen dat zij zelf initiatieven nemen om het alcoholgebruik onder de 16 tegen te gaan. Zij gaan in ieder geval de geldende regels publiceren op hun website.

In het op te stellen horecabeleid dient het toezicht op de sportkantines door gemeenten verder uitgewerkt te worden.

8 Organisatorische randvoorwaarden

8.1 *Ambtelijke organisatie*

De uitvoering van de verschillende activiteiten dient gezamenlijk opgepakt te worden. Het is van groot belang om voortdurend de verschillende activiteiten op elkaar af te stemmen. Een goede coördinatie kan door een permanente werkgroep samen te stellen die verantwoordelijk is voor de uitvoering. De leiding van deze werkgroep komt te liggen bij de beleidsmedewerker Integrale veiligheid. Daarnaast dienen de Afdelingen Samenleving, Openbare ruimte (cluster Toezicht en handhaving), Ruimtelijke ontwikkeling, milieu en economie en Publiekszaken (communicatie) hun bijdrage te leveren aan de uitvoering. In de afdelingsplannen voor de afdelingen zal dit verder ingevuld worden.

Tevens dient in het prestatiecontract met de Stichting Welzijn Tubbergen opgenomen te worden op welke wijze de jongerenwerkster zich zal inzetten voor de verschillende activiteiten.

8.2 *Overzicht activiteiten en planning*

Hieronder vind u een overzicht van de verschillende activiteiten en de betrokken afdelingen. Al deze activiteiten worden in 2010 opgestart. In principe is er geen prioriteit aangegeven in de verschillende activiteiten. In de jaren 2011 en verder zal er sprake zijn van consolidatie van de activiteiten. Natuurlijk is er sprake van een flexibel plan: de activiteiten en planning kunnen op basis van evaluatie of externe factoren bijgesteld worden.

1. coördinatie van activiteiten:
2. Preventieactiviteiten:
 - Jongeren informeren over de risico's van alcoholgebruik:
 - Ouders informeren over de risico's van alcoholgebruik:
 - Deskundigheidsbevordering intermediairs:
3. Hokken en keten:
 - Het stappenplan uitvoeren.
4. Evenementen, horeca-inrichtingen, supermarkten en overige locaties
 - overleg met organisatoren evenementen
 - (preventieve) handhaving evenementen
 - preventieve interventies bij evenementen
 - overleg met supermarkteigenaren, handhaving regels
 - overleg met sportverenigingen
 - opstellen horecabeleid i.h.k. wijziging Drank- en horecawet

Activiteit	Betrokkenen
1. coördinatie activiteiten	Concernstaf
2. Preventieactiviteiten	Afdeling Samenleving (beleidsmedewerker), Afdeling Publiekszaken (beleidsmedewerker communicatie),
3. Hokken en keten	Afdeling Openbare Ruimte (beleidsmedewerker én handhaver cluster toezicht en handhaving), Samenleving (beleidsmedewerker), Publiekszaken (beleidsmedewerker communicatie), Brandweer (preventiemedewerker)
4. Evenementen etc.	Afdeling Ruimtelijke ontwikkeling, milieu en economie (medewerker APV en bijzondere wetten), Samenleving (beleidsmedewerker), Openbare ruimte (beleidsmedewerker cluster toezicht en handhaving), Publiekszaken (beleidsmedewerker communicatie)

Hieronder is een overzicht aangegeven van het aantal uren dat besteed moet worden aan de uitvoering van de activiteiten in dit plan.

Afdeling/uren	2010	2011	2012	2013
Concerntaf	150	100	100	100
Afdeling Samenleving	200	150	150	150
Afdeling Publiekszaken	120	80	60	60
Afdeling Openbare ruimte	200	50	50	50
Afdeling RME	80	20	20	20
Afdeling Brandweer	20	10	10	10

8.3 Financiën

De kosten voor de uitvoering van dit plan zullen vooral liggen in communicatiemiddelen als folders, flyers etc. en het organiseren van bijeenkomsten voor de verschillende doelgroepen. Deze kosten worden ingeschat op circa € 10.000,-. Dit bedrag zal ook voor de overige jaren (2011 t/m 2013) nodig zijn. De ministeries stellen via het programma Gezonde Slagkracht subsidies beschikbaar via ZonMW. De gemeente Tubbergen dient een subsidieaanvraag in voor alcohol, samen met de gemeente Almelo.